

Henri Nouwen:
HIER EN NU. Leven in de geest
(blz. 17-20)

Hier en nu

Om in het heden te leven moeten we werkelijk geloven dat het hier-en-nu het allerbelangrijkste is. We worden steeds weer afgeleid door dingen die in het verleden gebeurd zijn, of die in de toekomst zouden kunnen gebeuren. Het is niet gemakkelijk om al je aandacht op het heden te richten. Onze gedachten laten zich niet gemakkelijk in bedwang houden. Ze trekken ons steeds weg van het ogenblik.

Gebed is de discipline van het ogenblik. Als we bidden, treden we in de aanwezigheid van God, wiens naam God-met-ons is. Bidden is aandachtig luisteren naar Hem die zich hier en nu tot ons wendt. Als we erop durven vertrouwen dat we nooit alleen zijn, maar dat God altijd bij ons is, altijd voor ons zorgt en altijd tot ons spreekt, dan kunnen we ons langzamerhand losmaken van de stemmen die ons angst en zorg aanpraten. Dan kunnen we in het heden leven.

Dat is een zware opgave, omdat radicaal vertrouwen op God niet zo vanzelfsprekend is. Velen van ons wantrouwen God. Velen van ons zien God ofwel als een angstwekkende, straffende autoriteit, ofwel als een leeg, machteloos niets. De kern van Jezus' boodschap is dat God noch een machteloze zwakkeling, noch een machtswellustige bullebak, maar een minnaar is, die niets liever wil dan ons geven wat ons hart het meest begeert.

Bidden is luisteren naar die stem van de liefde. En daar gaat het nu juist om in de gehoorzaamheid. Het Latijnse woord voor gehoorzaamheid, 'obedientia', komt van 'obaudire' wat 'zorgvuldig luisteren' betekent. Trouwens de kern van het Nederlandse 'gehoorzamen' is ook 'horen', dit wil zeggen 'luisteren'. Als we niet luisteren, worden we doof voor de stem van de liefde. Het Latijnse woord voor 'doof' is 'surdus' Als je volledig doof bent, ben je 'absurdus' absurd dus. Als we niet meer bidden, niet langer luisteren naar de stem van de liefde die tot ons spreekt in het heden, wordt ons leven een absurditeit, waarin we heen en weer geslingerd worden tussen het verleden en de toekomst.

Al konden we iedere dag maar een paar minuten helemaal zijn waar we zijn, dan zouden we zeker ontdekken dat we niet alleen zijn, en dat Hij die bij ons is, slechts één ding wil: ons Zijn liefde geven.

Onze binnenkamer

Het luisteren naar de stem van de liefde vereist dat we al onze aandacht, van hoofd en hart, op die stem richten. Hoe kunnen we dat doen? In mijn ervaring is de beste methode een eenvoudig gebed te nemen - een zin of een woord - en dat langzaam te herhalen. We kunnen het onzevader gebruiken, het Jezusgebed, de naam van Jezus, of ieder woord dat we associëren met Gods liefde. Dat woord of gebed plaatsen we in het midden van onze binnenkamer, als een kaars in een donkere ruimte. Natuurlijk zullen we steeds afgeleid worden. We denken aan wat gisteren gebeurd is, of morgen gebeuren zal. We hebben lange, denkbeeldige gesprekken met onze vrienden of vijanden. We maken plannen voor de volgende dag, bereiden onze volgende lezing voor, of organiseren onze volgende vergadering. Maar toch, als we de kaars in onze donkere kamer laten branden, kunnen we naar dat licht terugkeren en duidelijk de aanwezigheid zien van Hem die ons aanbiedt wat we het meest nodig hebben.

Dit is niet altijd een voldoening gevende ervaring. We zijn dikwijls zo rusteloos en zo machteloos om innerlijke rust te vinden, dat we ernaar snakken om weer aan de slag te kunnen, en zo te ontsnappen aan de confrontatie met de chaos in ons hoofd en in ons hart. Maar toch, als we trouw blijven volhouden, al is het maar tien minuten per dag, dan ontdekken we langzamerhand - bij het kaarslicht van onze gebeden - dat er een plek is waar God woont, en waar Hij ons uitnodigt om bij Hem te wonen. Als we die innerlijke heilige plaats hebben leren kennen - en het is de mooiste en heerlijkste plaats die er is - dan willen we daar zijn en geestelijk gevoed worden.